

**ПОЛІТИКА
СТАЛОГО ВИРОЩУВАННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ
НА ТЕРИТОРІЇ КАМПУСУ
(ТЕПЛИЧНЕ ГОСПОДАРСТВО)**

1. Мета

Забезпечити стабільне та екологічно безпечне виробництво харчових продуктів в умовах захищеного ґрунту.

Мінімізувати вплив на довкілля, зменшити викиди парникових газів, використання води та відходів.

Підвищити освітній і науковий потенціал шляхом дослідження та застосування інновацій у тепличному господарстві.

Забезпечити соціальну відповідальність, прозорість і залучення громади.

2. Принципи

Сталий розвиток: баланс між економічною ефективністю, соціальними потребами та екологічною стійкістю.

Ефективне використання ресурсів: раціональне використання води, енергії, простору, мінімізація відходів.

Безпека та якість продукції: відповідність нормам харчової безпеки та гігієни.

Прозорість і підзвітність: відкритий моніторинг показників, публічні звіти.

Інновації та наука: застосування найліпших доступних практик, дослідження та освіта.

Справедливість і залучення громади: локальне працевлаштування, доступ до освітніх ініціатив.

3. Обсяг застосування

Територія кампусу, що відведена під тепличне господарство та суміжні лінії діяльності (мініферма, лабораторні експерименти, навчальні ділянки).

Виробництво: екологічно чисті культури з можливим розширеним асортиментом залежно від попиту (зелень, пряні трави, овочі, ягоди у відповідних умовах).

Логістика: збирання, зберігання, обробка та постачання до їдалень, лабораторій і навчальних майданчиків.

4. Основні напрями діяльності

4.1. Екологічно безпечне виробництво

Використання енергоощадних теплиць із системами природної вентиляції та опалення.

Відновлювана або низьковуглецева енергія (сонячні панелі, теплові насоси).

Раціональне використання води: системи збору та повторного використання дощової води, краще управління поливом (датчики вологості, крапельне зрошення).

Багатокультурний підхід з урахуванням біорізноманіття та профілактики шкідників без пестицидів або з мінімальним використанням їх за суворими правилами.

4.2. Якість і безпека продукції

Упровадження НАССР або еквівалентної системи управління безпекою харчових продуктів.

Регулярний моніторинг розчинників, нітратів, пестицидів і санітарних показників.

Контроль доступу та чистоти приміщень, санітарні процедури для персоналу.

4.3. Освіта та наука

Інтеграція в навчальні програми: лабораторні заняття, практикуми з агрономії та екології.

Відкриті лабораторні проекти за участю студентів і науковців.

Партнерство з кафедрами, інститутами та громадами для спільних досліджень.

4.4. Соціальна відповідальність і прозорість

Відкрита звітність щодо ресурсів, витрат, продуктивності та екологічних показників.

Програми зайнятості для студентів, стажування та волонтерські ініціативи.

Рівний доступ до свіжих продуктів для студентських гуртожитків і спільноти кампусу за мінімальною ціною або безплатно для незабезпечених.

5. Організаційна структура

Відділ сталого розвитку та агроекології кампусу.

Комітет з тепличного господарства (етика використання ресурсів, безпека, якість).

Команда управління водою та енергією.

Відділ навчання та залучення студентів.

Відділ комунікацій і прозорості.

6. Визначені показники ефективності (KPI)

Частка продуктів, що постачаються до кампусу з місцевого тепличного господарства: цільовий відсоток.

Витрати води на одиницю продукції та відсоток повторного використання води: зменшення порівняно з базовою нормою.

Відсоток енергії з відновлюваних джерел: цільове значення.

Кількість навчальних і дослідницьких проєктів у співпраці з університетськими підрозділами.

Викиди вуглецю на одиницю продукції або на ділянку теплиці: зменшення.

Відсоток відходів, перероблених або повторно використаних: цільове зменшення.

7. Управління ризиками

Ризик зміни клімату та нестачі води: запаси води, зменшення споживання, застосування зрошення крапельним способом.

Ризик шкідників і хвороб: моніторинг, біорізноманітність, інтегрована біологічна боротьба.

Ризик порушення харчової безпеки: суворі протоколи та навчання персоналу.

Репутаційний ризик: прозорі звіти та залучення громадськості.

8. Фінансові та ресурсні аспекти

Первинні інвестиції: будівництво / оновлення теплиць, системи водопостачання, енергоефективні рішення.

Операційні витрати та економічна обґрунтованість: довгостроковий план окупності.

Джерела фінансування: університетський бюджет, гранти, партнерства з компаніями, спонсорство, студентські ініціативи.

9. Приклади практичних заходів

Установлення крапельного зрошення та систем збирання дощової води.

Використання сенсорів вологості, електронних систем моніторингу мікроклімату.

Упровадження компостування та систем вторинної переробки органічних відходів.

Створення навчального саду-лабораторії для студентів.

Партнерство з місцевими підприємствами та організаціями для реалізації продукції.

10. Права й обов'язки зацікавлених сторін

Студенти та персонал: дотримання правил, участь у навчальних програмах та ініціативах.

Адміністрація кампусу: забезпечення ресурсів, нагляду за відповідністю законодавству та стандартам.

Партнери та спонсори: дотримання цінностей сталого розвитку та прозорості.

